

naturligvis føler, at Forholdene har vendt sig, at Ejendommene maa siges at være steget i Værdi; som Følge deraf ydes der noget større Laan end den Gang.

Naar dette lægges sammen, bliver Billedet det, at en Grundejer i Almindelighed har været tjent med at opsiges sin 2den Prioritet og faa den replaceret med offentlige Midler, altsaa Kreditforenings- og Hypotekforeningsmidler. Paa Grund af Konjunkturforholdene har det været muligt i disse to Prioriteter og i offentlige Midler at skaffe saa store Beløb til Veje, at det i Almindelighed ogsaa kunde dække en 3die Prioritet, hvis en saadan fandtes. Jeg er ganske enig med den ærede Indleder (Godskesen) i, at Forholdene har ændret sig saaledes, at selv om Kurserne paa Kreditforenings- og Hypotekforeningsobligationer er nogenlunde de samme nu som i Foraaret 1915, er Forholdene alligevel blevet helt anderledes, thi Huslejeforholdene var den Gang ikke faste, saaledes som de er nu. Jeg tror derfor ikke, at der er nogen Grund til vedblivende at fastholde en Lov som den foreliggende. Jeg er ganske enig med den højtærede Justitsminister i, at man ikke pludselig maa ophæve Moratoriet, men jeg tror, ligesom det ærede 3die Medlem for 2den Kreds (Godskesen), at Forholdet maa kunne afvikles noget hurtigere end foreslaaet i Lovforslaget; det tror jeg ikke, der sker nogen som helst Ulemper ved. Den Slags ekstraordinære Love skulde man dog nødvendigvis være belemrede med længere end nødvendigt. Der maa jo ogsaa tages Hensyn til, at en stor Del af disse Obligationsejere, som her er Tale om, nemlig Indehaverne af 3die og 2den Prioriteter, men navnlig 3die Prioriteter, jo meget ofte er alt andet end Kapitalister. For Københavns Vedkommende, hvor jeg bedst kender Forholdene, er det ret almindeligt, at saadanne 3die Prioritets Obligationer er reparterede paa flere Hænder, navnlig til Haandværkere, som har modtaget dem i sin Tid som Betaling for udført Arbejde enten ved Opførelse eller ved Forandring af Bygninger. Det er ikke rige Folk, men tværtimod Folk, som paa Grund af Omstændighederne har været nødsagede til at skaffe sig den fornødne flydende Kapital ved at pantsætte deres Obligation eller Obligationsandel, som har afgivet den for at faa et Banklaan. Og af disse Banklaan har de saa maattet betale en ret betydelig Rente og en Rente, der langt overstiger den, de har faaet af deres Obligation. Alene dette Forhold er af ret stor

Betydning og er et Forhold, som man derfor ikke maa se bort fra her. Det er ikke min personlige Opfattelse, jeg gør gældende, nej, jeg tør sige, at Forholdet er det, at det ikke udelukkende er Folk, der har anbragt deres Penge i disse Prioriteter for at faa Rente af Kapitalen, men det er Folk, der i sin Tid ad forretningsmæssig Vej enten har været nødsagede til eller har ment at være vel tjente med at modtage saadanne Obligationer, men de har ikke været forberedte paa og de har ikke kunnet være forberedte paa, at der, naar Forfaldstiden kom i Henhold til Obligationernes Indhold, da blev lagt Hindringer i Vejen fra det offentlige Side for, at de kunde faa deres Penge. Alle disse Forhold giver for mig det Billede, at man skal tilstræbe at faa denne Lov afviklet, saa snart det praktisk set er gørligt, idet jeg tror, at det er formaalstjenligt. Jeg kunde godt tænke mig, at de Udtalelser, som det ærede 3die Medlem for 2den Kreds (Godskesen) fremsatte i saa Henseende, i alt Fald kunde danne Grundlag for en saadan Afvikling. Den er, som den højtærede Justitsminister vil se, noget lempeligere end det, som foreslaas her i Lovforslaget.

Justitsministeren (Zahle): Det er mig ikke begribeligt, at Udtalelser kan fremkomme som de, der er fremsatte af det ærede Medlem, navnlig naar de er prægede af en vis saglig Indsigt i Forholdene, som det ærede Medlems Udtalelser jo er. Man kan godt mærke, at det ærede Medlem har speciel Indsigt i disse Forhold, men at den kan være forenelig med saa lidt Overblik, er mig virkelig forbavsende. Der kan dog ikke være nogen, der kan tvivle om, at vi staar overfor de vanskeligste Tider, vi kommer til at gennemleve under Krigen, og det er ganske urigtigt at sige paa Grundlag af de specielle Forhold, som det ærede Medlem har ført frem, at nu er vi kommet ind i stabile Forhold, nu er der Ro, og nu er der Sikkerhed. Nej, vi har ganske sikkert tværtimod den største Uro og Usikkerhed i Vente, og det var ogsaa det, som de ledende Forretningsmænd paa disse Omraader indsaa, da de var samlede til Møde for at raade Ministeriet i denne Sag. De sagde netop dette: vi maa jo desto værre vente, at urolige Forhold kan indtræde, at der kan blive meget stærk Nedgang paa Pengemarkedet, og at stor Skade kan forventes, hvis vi ikke har truffet de fornødne Bestemmelser til at afværge den i det Omfang, hvori den ad Lovgivningsvejen kan afværges. Det var det, der be-